

**МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ
«ГАЛУЗЕВЕ МАШИНОБУДУВАННЯ»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти**

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності якістю підготовки та навчання здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти та відповідності освітньо-наукової програми «Галузеве машинобудування» їх запитам та потребам.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному web-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – здобувачі вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за освітньо-науковою програмою «Галузеве машинобудування» ТДАТУ (респонденти).

Опитування респондентів було проведено в *1 семестрі 2021-2022 навч. року* за двома анкетами: «якість освітньої програми» (*окрім першого курсу*) та «якість викладання навчальних дисциплін». Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#).

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

- 1 бал – якість відсутня;
- 2 бали – якість проявляється зрідка;
- 3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;
- 4 бали – проявляється часто;
- 5 балів – якість проявляється практично завжди.

1. АНКЕТА ЩОДО ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Всього опитано на сайті університету за *анкетною для здобувачів вищої освіти щодо якості освітньої програми* **2 респондента**, що склало **100%** від кількості здобувачів ступеня вищої освіти «Доктор філософії» за ОНП «Галузеве машинобудування» (*1 курс опитування не проходить*). Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Результати оцінювання здобувачами вищої освіти якості ОНП «Галузеве машинобудування» представлено у таблиці 1.

Таблиця 1-Оцінювання здобувачами вищої освіти якості ОНП «Галузеве машинобудування» (у відсотках)

№ з/п	Критерій оцінювання	Бали				
		5	4	3	2	1
1	Задоволеність навчанням за обраною освітньою програмою	100	0	0	0	0
2	Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	100	0	0	0	0
3	Відповідність отриманих результатів вивчення дисциплін заявленим в них цілям	100	0	0	0	0
4	Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень у відповідній галузі	100	0	0	0	0
5	Співвідношення теоретичної і практичної частини	50	50	0	0	0
6	Прозорість та чесність оцінювання знань	100	0	0	0	0
7	Використання викладачами в цьому навчальному році сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо)	50	0	50	0	0
8	Спрямованість дисциплін на майбутню професію	50	50	0	0	0
9	Обґрунтованість навантаження на здобувача вищої освіти (кількість дисциплін на семестр, кількість годин аудиторної і самостійної роботи на тиждень)	0	100	0	0	0
10	Організація в цьому навчальному році наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, зарубіжні лектори, дискусії тощо)	0	50	50	0	0
11	Залучення в цьому навчальному році здобувачів вищої освіти до організації, проведення та участі у наукових і практичних заходах	0	100	0	0	0
12	Доступність графіків освітнього процесу та розкладів	100	0	0	0	0
13	Доступність навчальної і наукової літератури бібліотеки університету, репозитарію	100	0	0	0	0
14	Якість методичних матеріалів з дисциплін в цьому навчальному році на освітньому порталі ТДАТУ	50	50	0	0	0
15	Доброзичливе ставлення співробітників деканату	100	0	0	0	0
16	Доброзичливе ставлення співробітників кафедри	100	0	0	0	0
17	Доброзичливе ставлення співробітників бібліотеки	100	0	0	0	0

Вищі бали (максимальний відсоток за балом «5», по 100%) здобувачі вищої освіти поставили за критеріями: «задоволеність навчанням за обраною освітньою програмою», «зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін», «відповідність отриманих результатів вивчення дисциплін заявленим в них цілям», «актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень у відповідній галузі», «прозорість та чесність оцінювання знань», «доступність графіків освітнього процесу та розкладів», «доступність навчальної і наукової літератури бібліотеки університету, репозитарію», «доброзичливе ставлення співробітників деканату, кафедри, бібліотеки».

Менші бали (максимальний відсоток за балом «3», по 50%) здобувачами вищої освіти наступних критеріїв якості: «використання викладачами в цьому навчальному році сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо)», «організація в цьому навчальному році наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, зарубіжні лектори, дискусії тощо)».

Пропозиції щодо покращення якості освіти та освітнього процесу в ТДАТУ, які запропонували здобувачі вищої освіти при опитуванні - збільшення експериментально-прикладних заходів.

2. АНКЕТА ЩОДО ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

*Якість викладання навчальних дисциплін першого семестру 2021-2022 навч. року за ОНП «Галузеве машинобудування» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти було оцінено респондентами за **24** критеріями.*

Аналіз **32** анкет (таблиця 2) показав, що вони в цілому задоволені рівнем викладання навчальних дисциплін з середнім відсотком їх відвідуваності **91-100**.

Таблиця 2 – Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти в 1 семестрі 2021-2022 навч. року (у відсотках)

№ поз	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
I. Методичний рівень занять (середнє значення)		89,3	6,8	3,9	0	0
1	Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій	96,9	0	3,1	0	0
2	Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, виокремлює важливі моменти	93,8	0	6,3	0	0
3	Може викликати і підтримати інтерес аудиторії до дисципліни	93,8	0	6,3	0	0
4	Слідкує за реакцією аудиторії	93,8	3,1	3,1	0	0
5	Ставить питання і мотивує до дискусії	90,6	3,1	6,3	0	0
6	Використовує сучасні педагогічні методи (майстер-класи, навчальні дискусії, мозковий штурм, тренінги, ділові ігри тощо)	87,5	12,5	0	0	0

№ поз	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
7	Дотримується оптимального темпу викладення матеріалу	81,3	15,6	3,1	0	0
8	Використовує навчально-методичні матеріали (методичні вказівки, посібники тощо)	90,6	6,3	3,1	0	0
9	Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі	87,5	9,4	3,1	0	0
10	Спонукає до використання ресурсів наукової бібліотеки ТДАТУ у процесі вивчення дисципліни	84,4	9,4	3,1	0	0
11	Використовує технічні засоби навчання (комп'ютер, проектор тощо)	81,3	12,5	6,3	0	0
12	Ефективність організації дистанційного навчання	90,6	6,3	3,1	0	0
II. Теоретичний рівень занять (середнє значення)		86,3	8,8	5,0	0	0
1	Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше	90,6	6,3	3,1	0	0
2	Знайомить з останніми досягненнями науки	87,5	9,4	3,1	0	0
3	Наводить науково-обґрунтовані аргументи	78,1	9,4	12,5	0	0
4	Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців	87,5	9,4	3,1	0	0
5	Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)	87,5	9,4	3,1	0	0
III. Ставлення до здобувачів вищої освіти (середнє значення)		87,5	9,8	2,7	0	0
1	Добррозичливість і тактовність, толерантність	87,5	12,5	0	0	0
2	Пунктуальність, організованість	87,5	9,4	3,1	0	0
3	Вимогливість, наполегливість	84,4	12,5	3,1	0	0
4	Зацікавленість в успіхах здобувачів вищої освіти	90,6	6,3	3,1	0	0
5	Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання	87,5	9,4	3,1	0	0
6	Доступність та легкість зв'язку з викладачем	78,1	18,8	3,1	0	0
7	Доброчесність	96,9	0	3,1	0	0

Аналіз таблиці 2 показує, що респондентами в 1 семестрі 2021-2022 навч. року найвищими балами (максимальні відсотки за балом 5) оцінені в I розділі «Методичний рівень знань» наступні критерії якості: «викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій» (96,9%); в II розділі «Теоретичний рівень занять» - «викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше» (90,6%); в III розділі «Ставлення до здобувачів вищої освіти» - «зацікавленість в успіхах здобувачів вищої освіти» (90,6%), «доброчесність» (96,9%).

Меншими балами (мінімальні відсотки за балом 5) в I розділі оцінені критерії: «дотримується оптимального темпу викладення матеріалу» (81,3%), «використовує сучасні педагогічні методи (майстер-класи, навчальні дискусії, мозковий штурм, тренінги, ділові ігри тощо)» (87,5%), «використовує технічні засоби навчання (комп'ютер, проектор тощо)» (81,3%); в II розділі – «наводить науково-обґрунтовані аргументи» (78,1%); в III розділі – «вимогливість, наполегливість» (84,4%),

доступність та легкість зв'язку з викладачем (78,1%).

Загальні враження (задоволення) респондентів від вивчення навчальних дисциплін **1 семестру 2021-2022 навч. року** в 32 анкетах, де надані відповіді, залишені тільки позитивні.

Рекомендацій щодо покращення якості викладання науково-педагогічними працівниками від респондентів не надійшли.

Висновки

1. Моніторинг рівня задоволеності здобувачами вищої освіти якістю освітнього процесу за ОНП «Галузеве машинобудування» в ТДАТУ показав, що оцінка організації освітнього процесу за даною ОНП є досить високою. Найбільше здобувачі вищої освіти задоволені навчанням за обраною освітньою програмою, метою цілями і очікуваними результатами вивчення дисциплін, відповідністю отриманих результатів вивчення дисциплін зазначених у цілях програми, актуальністю освітньої програми у світлі найновіших досліджень у відповідній галузі, спрямованістю дисциплін на майбутню професію прозорістю та чесністю оцінювання знань студентів, доступністю графіків освітнього процесу та розкладів, доступністю навчальної і наукової літератури бібліотеки університету, депозитарію. Також слід відзначити найвищий показник щодо ставлення співробітників деканату, кафедри та бібліотеки до здобувачів вищої освіти.

2. Слід зазначити, що на оцінку задовільно здобувачі оцінили два критерії : *«Організація в цьому навчальному році наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, зарубіжні лектори, дискусії тощо)»*, та *«Використання викладачами в цьому навчальному році сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо)»*. Для виправлення такої ситуації організовуються семінари щодо підвищення педагогічної майстерності у відповідній «Вища школа педагогічної майстерності» та онлайн і офлайн конференції форуми та семінари.

3. Загальну оцінку якості викладання дисциплін за ОНП «Галузеве машинобудування» здобувачами вищої освіти різних курсів представлено у таблиці 2. Найвищі бали поставили здобувачі після 1 семестру методичному рівню занять (89,3% опитаних оцінили на 5 балів, 6,8% на 4 бали, 3,9% на 3 бали). Також було відмічено високий рівень теоретичної підготовки (86,3 % опитаних оцінили на 5 балів, 8,8% на 4 бали, 5,0% на 3 бали) та ставлення до здобувачів вищої освіти (87,5% опитаних оцінили на 5 балів, 9,8% на 4 бали, 2,7% на 3 бали)

4. В якості пропозицій щодо покращення якості освіти та освітнього процесу в ТДАТУ, здобувачами вищої освіти було запропоновано поліпшити роботу освітнього порталу та збільшити кількість проведення наукових конференцій.

5. З урахуванням даних моніторингу та зроблених зауважень пропонується:

- удосконалити роботу освітнього порталу ТДАТУ, яка дозволить здобувачам в

режимі онлайн переглядати свої оцінки;

- організувати дві науково-практичні конференції у навчальному році з метою підвищення інтересу здобувачів вищої освіти до активної наукової діяльності у досліджуваних галузі, а також сприяння формування міждисциплінарних наукових зав'язків, виховання системного мислення фахівця з галузевого машинобудування;

- з метою обґрунтування навантаження на здобувача вищої освіти долучити здобувачів до процесу розробки навчального плану до спеціальності;

- в навчальних дисциплінах професійної та загальної підготовки запровадити використання сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор) з метою формування пізнавальних і професійних мотивів та інтересів, виховання системного мислення фахівця.

5) звернутися до Вищої школи педагогічної майстерності з проханням організувати семінар, що буде присвячено підтримки інтересу НПП до своєї роботи та аудиторії до дисципліни.

Гарант ОНП «Галузеве машинобудування»
за третім (освітньо-науковим)
рівнем вищої освіти

Дмитро МІЛЬКО

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

1.02.22

Радміла СКЛЯР